



Finanssivalvonnalle

Lausuntopyyntö 14.12.2015 FIVA 11/01.00/2015

Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat määräykset ja ohjeet

FINANSSIALAN KESKUSLIITON LAUSUNTO

- Finanssialan Keskusliitto (FK) pitää hyvänä sitä, että rahoitusinstrumenttien kirjanpitokäsittelystä ja suojauslaskennasta sekä käypään arvoon arvostamisesta on omat lukunsa määräys- ja ohjekokoelmassa (jatkossa MOK). Niissä otetaan huomioon mm. rahoitusinstrumenttien kirjanpidollisessa käsittelyssä noudatettavat kansalliset erityispiirteet ja IFRS -standardien suoraan soveltaminen erikokoisten soveltajien näkökulmasta (aukaisemalla toimialan kannalta tiettyjä merkittäviä standardin kohtia määräyksissä). Tämä helpottaa säännösten soveltamista. FK kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että esim. määräys- ja ohjekokoelman luku 5 ei sisällä kaikkia standardin (esim. IAS39) kohtia auki purettuna. Ymmärrämme kuitenkin, että linjaus helpottaa määräysten ja ohjeiden ajan tasalla pitämistä, mikä on myös valvottavan etu.
- FK kiinnittää huomiota siihen, että IFRS9:n soveltamiseen valmistautuminen on toimialalla meneillään, joten FIVA:n tulisi antaa hyvissä ajoin tieto niistä IFRS9:n standardin kohdista, joita ei sovelleta.
- FK esittää, että FIVA määrittää tilinpäätöksessä esitettäväksi tarkoitetun ”järjestämättömän saamisen”.

Yksityiskohtaiset kommentit:

Luku 4

Kappale 4.1.5 (Maksut talletussuojarahastoon)

FK toteaa, että kansallisesti ESMA:n ohje tulee sovellettavaksi vasta, kun kansallinen vanha talletustuojarahasto (VTR) ei enää maksa talletussuojamaksuja pankkien puolesta. FK esittää, että asian tilaa selvennetään esim. alaviitteessä.

Kappale 4.4.3 (Uuden tuotteen kirjanpitokäsittely)

FK esittää, että alakohtaa 43 selkeytetään seuraavasti:

”Finanssivalvonta suosittaa, että ennen uuden rahoitusinstrumenttituotteen käyttöönottoa tai uuden rahoitusinstrumenttipalvelun aloittamista valvottavalla on ylimmän johdon ennakkoon hyväksymät riskienhallintamenettelytavat rahoitusinstrumenttituotteelle”.



FK esittää, että alakohtaa 44 selkeytetään seuraavasti:

Finanssivalvonta suosittaa, että uuden tuotteen tai palvelun hyväksymismenettely sisältää kirjanpidon menetelmäkuvausten sekä selvityksen ulkoisen ja sisäisen laskennan asettamista vaatimuksista.

Luku 5

Kappale 5.1.1 (Rahoitusvarat)

FK esittää, että määräyksessä todetaan nykyisen määräyksen tapaan:

"Valvottavan erillistilinpäätöksessä rahoitusvaroihin luetaan tytär- ja omistusyhteisyrittäjien osakkeet ja osuudet". IAS39:n alakohdan 2 ja IFRS9:n alakohdan 2.1 mukaan standardia ei sovelleta tytär- ja omistusyhteisyrittäjien omistuksiin (rahoitusinstrumentit).

Kappale 5.1 (Kansainvälisen tilinpäätösstandardin IAS39 soveltaminen)

FK esittää, että alakohtaa 1 selkeytettäisiin siten, että siinä todettaisiin esim. seuraavasti

"Rahoitusinstrumenttien arvostamisessa ja suojauslaskennassa noudatetaan IAS39 -standardia, lukuun ottamatta kappaletta IAS39.2 ja IAS39.9 (aa) –kohtaa. Jäljempänä on aukaistu standardin olennaisia kohtia standardin soveltamisen helpottamiseksi".

Lisäksi FK kiinnittää huomiota siihen, että IFRS9:n soveltamiseen valmistautuminen on toimialalla meneillään, joten FIVAn tulisi antaa hyvissä ajoin vastaava tieto niistä IFRS9:n standardin kohdista, joita ei sovelleta.

Kappale 5.2.1 (Rahoitusvarat ja –velat)

FK esittää, että alakohdassa 6 todettaisiin esim. että "Rahoitusinstrumentti -termi on synonyymi kirjanpitolain 5 luvun 2 a §:n rahoitusväline –termille" ja että "Rahoitusinstrumentti voi olla rahoitusvara tai –velka". IFRS/IAS -standardien ja kansallisen kirjanpitolain välillä on termiero.

Kappale 5.8.2 (Voittojen, tappioiden, arvonalentumistappioiden ja arvonalentumistappioiden peruutusten kirjaaminen)

FK toteaa, että arvonalentumistappio määritetään IAS39.66 mukaisesti.

Luku 6

Kappale 6.2.2. (Rahoitusinstrumentit)

Alakohdassa 10 todetaan, että "Yhteisön tulee soveltaa Baselín pankkivalvontakomitean antamaa ohjeistusta "Supervisory guidance for assessing banks' financial instrument fair value practices " 2006 käypään arvoon arvostamisen käytänteistä". FK esittää, että alakohtaan 10 lisätään linkki ko. Baselín suositukseen.

Kappale 6.2.2.2. Rahoitusvelat

FK toteaa, että alakohdasta 13 puuttuu toinen kohta eli velat, jotka yhtiö alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luokittelee käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi.



Luku 7

Kappale 7.1.1.4 (Sijoituskiinteistöt – myöhempi arvostaminen)

Kohdassa 13 todetaan, että "... käypään arvoon *arvostamisessa tulisi huomioida kansainväliset arvonmäärittämissandardit (IVS)*", jotka on julkaissut kansainvälinen arvonmäärittämissandardien antava komitea (IVSC)". FK esittää, että alakohtaan lisättäisiin linkki voimassa olevaan standardiin ja sen kohtaan "sijoituskiinteistön arvonmäärittäminen". Standardia kehitetään ja muutoksista on tulossa konsultaatio vuonna 2016.

Kohdan 17 mukaisesti hankintamenomallia soveltavien valvottavien on ilmoitettava sijoituskiinteistöomaisuutensa käypä arvo. Tällaista kohtaa ei kuitenkaan ole liitetietoja koskevissa määräyksissä.

Kohta 30 on ristiriidassa KPL:n ja EVL:n säännösten kanssa. Käyttöomaisuuden arvoa ei voi FK:n käsityksen mukaan verrata markkina-arvoon ellei ole tarkoitus, että omassa käytössä oleva kiinteistö on tarkoitus realisoida. Omassa käytössä olevan kiinteistön arvo on sidoksissa sen käyttöarvoon osana liiketoimintaa (liiketoiminnan kassavirtoja).

Kappale 7.1.2 (Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet)
Otsikon 7.1.2 alta puuttuu määräys omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden kirjaamisesta pois taseesta.

Luku 11

Kohdassa 66 määrätään konserniavustuksen kirjaamisesta taseeseen verotusperäiseksi varaukseksi. Konserniavustus ei kuitenkaan ole verolainsäädännön mukainen varaus. Vaikka kyseinen kohta ei koske luottolaitoksia, on mielestämme tarpeen täsmentää, miten konserniavustuksesta muodostuneet tilinpäätössiirrot on tarkoitus purkaa taseesta ja miten ko. erä esitetään konsernitiilinpäätöksessä.

Luku 12

Luottolaitoslain 10 luvun 12 §:n taloudellista asemaa koskevien tietojen julkistaminen:

FK esittää, että määräyksiin lisätään oma kohta ko. liitetietovelvoitteisiin ja sisällön osalta viitattaisiin esim. EBA:n A&Q – vastauksiin. Ko. tieto on kuitenkin osa liitetietoja (tilinpäätöksen yhteydessä ilmoitettavia).

Kappaleen 12.3.3. (Saamiset yhteisöiltä ja julkisyhteisöiltä) kohdassa 15 on määrätty järjestämättömien saamisten määrän esittämisestä. Tarkoitetaanko tällä aiempaa määritelmää yli 90 pv erääntyneistä vai nykyistä raportoitavaksi määritettyä laajempaa järjestämättömien saamisten käsitettä? Tilinpäätöksessä esitettäväksi määrätty järjestämätön saaminen tulee määrittää.

Kappale 12.4.7 (Suojauslaskennan nettotulos)

Määräyksen kohta 78 ei ole ymmärrettävässä muodossa.

Kappale 12.4.13 (Liiketoiminta-alueita ja maantieteellisiä markkina-alueita koskevat tiedot)

kohdasta 84 on poistettu tietojen olennaisuutta koskeva määräys. Onko siis kaikkien esitettävien tuottojen ym. jakautuminen, jos valvottavalla on vain yksi merkittävä liiketoiminta-alue ja se toimii ainoastaan Suomessa?



Kappale 12.3.26 (Rahoitusvarojen ja velkojen käyvät arvo ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia). Kappaleessa 12 esitettyjen liitetietovaatimusten osalta toivoisimme selvyuden vuoksi Finanssivalvonnan harkitsevan myös uusien liitetietovaatimusten auki purkamista. Esimerkiksi 12.3.26 kohdassa 55 ja 56 esitetyt vaatimukset ovat osittain päällekkäiset eikä kohdan 55 taulukko täytä kaikkia kohdassa 56 esitettäväksi määrättyjä tietoja.

Kappaleesta 12 on poistettu mm. osuuspankkien jäsenten määrän esittämistä koskeva liitetietovaatimus. Onko tämä tehty tarkoituksella?

Muut tekniset kommentit

Otsikon 5.8.2 kohta 76 viitataan edellisissä kohdissa mainittuun termiin 'muut laajan tuloksen erät', joka on kuitenkin mainittu viitatuissa standardeissa, ei edellisissä kohdissa. Viittausta voisi tältä osin täsmentää.

Otsikon 5.12.6 kohta 111 viitattuja kohtia ei ole määräys- ja ohjekokoelmassa.

Otsikon 7.1.1 otsikon tulisi olla "Sijoituskiinteistöt" eikä "Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet ja -osuudet", koska otsikon alla olevat määräykset koskevat sijoituskiinteistöjä.

Otsikon 7.1.2 kohdassa 32 on viittaus väriin määräyskohtiin.

Otsikon 8.4.4 kohdassa 12 viittaus väärään LLL kohtaan.

Otsikon 8.6 kohdassa 20 viittauksesta puuttuu mihin lakiin viitataan.

Otsikon 8.1 kohdassa 2 tulisi sisältää täsmällisemmät viittaukset sovellettaviin OYL ja OKL säännöksiin, vastaavasti 8.8 kohdassa 76 ja 8.9 kohdassa 77.

Otsikon 9.2 kohdassa 14 viittaus väärään LLL kohtaan.

Otsikon 9.3 kohdassa 16 tulee viitata täsmällisesti, mitä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja on kansallisesti sovellettava.

Otsikon 11.4 kohdassa 68, 69, 71 ja 78 tulisi viitata myös vastaaviin OKL säännöksiin, koska kohdan 67 mukaan ne koskevat myös osuuspääomaa.

Otsikon 11.8 kohdassa 144 viittauksesta puuttuu mihin lakiin viitataan.

Otsikon 11.11 kohdassa 150 viittauksesta puuttuu mihin lakiin viitataan.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Esko Kivisaari
varatoimitusjohtaja